

щодо створення факультету Українського Богословства при будь-якому діючому університеті України

ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОГО БОГОСЛОВСТВА

освітньо-професійний комплекс

(представлена лише Вступна частина, ОПК складає понад 300 сторінок програмового матеріалу)

РОЗДІЛ 1.

1.1. ПРОПОЗИЦІЯ

щодо створення факультету Українського Богословства

при будь-якому діючому університеті України

Вступні зауваження

Терміном «українське богословство» позначаємо етнічну релігію — автохтонні сакральні знання Предків українського народу, починаючи з Мізіна, Трипілля, Скіфії, Русі до нашого часу (Рідна віра).

Необхідність. Темпи сучасної глобалізації залишають небагато шансів для збереження етнічної картини світу і, зокрема, порятунку українського народу. За даними Міністерства Статистики України, до кінця XXI ст. очікується зникнення такої нації, як українці. Єдиною альтернативою цьому самознищенню може бути ідея підключення до витокових духовних матриць власної етнічної культури, відновлення зв'язку з рідним енергетичним полем та повернення рідного Духу в середовище народу. Таке переосмислення духовних вартостей минулого та їх адаптація до сучасного життя суспільства притаманне лише людям з високим рівнем національної свідомості та моралі, що доповнюється спеціальною вищою освітою.

Прецеденти:

1) у багатьох вишах Європи нині існують як богословські (теологічні, поки що зрозуміло, християнські) академії, так і відповідні факультети при цивільних наукових закладах, перший прецедент в Україні — теологічний факультет у Чернівецькому університеті та ін.;

2) заснування в Білоруському національному університеті кафедри *Міфології* (щоправда, у цивільному науковому значенні, а не в релігійному чи богословському);

3) ідея створення *етнічної* богословської інституції вперше висловлювалася, хоча ще досить несміливо Світовим конгресом етнічних релігій (Литва, 1998): «бути промоторами ідеї заснування Язичницького Університету чи язичницького факультету в уже діючому університеті». Ця ідея, однак, *ще ніде не втілена.*

Ідея нової Крита-юги. Епоха занепаду (Калі-юга) завершується. Починається нове коло. Згідно з тенденцією до зростання кількості язичницьких громад по всіх країнах Європи і світу, окремими вченими ХХ ст. висловлено наукові прогнози щодо ренесансу етнічних релігій — поступового утвердження *етнорелігії як елітарної (аристократичної) духовної культури майбутнього*, повністю очищеної від пережитків монотеїстичної цивілізації (В. Шаян, М. Чмихов, Г. Лозко та ін.).

Стратегія. Підготовка спеціально освічених фахівців у цій галузі має стратегічне значення для майбутнього України і світу. У разі погодження з будь-яким університетом України та укладення договору про заснування факультету Українського Богознавства ми пропонуємо розробку його концепції, відповідних навчальних програм та науково-методичних матеріалів. Враховуючи новизну висловленої ідеї та упередженість офіційних інституцій щодо етнічних програм розвитку, назва запропонованого факультету може бути обговорена та змінена для досягнення мети порятунку української нації — що в даному разі має пріоритетне значення.

© Лозко Галина Сергіївна, доктор філософських наук, професор.
e-mail: svaroh_7@ukr.net

1.2. Історичні передумови та мотивація необхідності створення факультету Українського Богословства

Історичні передумови. Богословські факультети та кафедри існували в ХІХ ст. у багатьох вищих навчальних закладах Європи та Російської імперії. Багато церковних

діячів брали участь в університетському навчальному процесі. У тому числі при Київському університеті імені святого Володимира (нині — Київський національний університет імені Тараса Шевченка) 15 липня 1842 р. було створено дві загальноуніверситетські кафедри богослов'я (православна і католицька), причому слухання богословських лекцій було обов'язковим для всіх студентів. На цих кафедрах викладалося відповідно ортодоксальне і католицьке догматичне богослов'я, моральне богослов'я, церковне право, етика та церковна історія [Філософія: освітньо-професійний комплекс. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Філософський факультет. — К., 2007. — С.7].

Керівниками та викладачами цих кафедр були випускники та професори духовних академій (напр., І. М. Скворцов, Ю. К. Ходькевич), викладав тут також Іван Огієнко, історик української культури, перекладач Біблії українською мовою (митрополит Іларіон), який тут захистив докторську дисертацію у 1915 р. Професор Н. А. Фаворов, крім викладання християнської морально-етичної догматики та історії церкви, ще й здійснював богослужіння в православній університетській церкві [там же, 14].

За радянської доби богословські кафедри були переорієнтовані на так званий «науковий

атеїзм», а за незалежної України — на релігієзнавство як світську дисципліну.

Конфесія Рідної віри проіснувала тисячу років у прихованих формах (якщо брати з часів Київської Русі до Незалежної України) паралельно з офіційним християнством. У 1934 р. професор Львівського університету Володимир Шаян започаткував наукову реконструкцію і відродження Рідної віри як автохтонної української конфесії.

У Києві перша громада рідновірів-язичників створена у 1993 р. (реєстр. свідоцтво № 829 від 18 червня 1997) як конфесія-спадкоємиця релігії Київської Русі. Нині до Об'єднання рідновірів України (ОРУ) входить понад 30 регіональних громад, які діють в різних областях України, і їхня кількість має тенденцію до зростання.

За два десятиліття своєї діяльності громади Рідної віри мають здобутки у багатьох галузях народної духовної культури: видавнича справа, в тому числі переклад Велесової Книги, журнал «Сварог», наукова реконструкція астрономічного календаря, за яким жили наші Предки, відновлення системи української обрядовості та звичаєвої культури.

На ентузіастичних засадах створено Українську Духовну академію рідновірів (реєстраційне свідоцтво № 58 від 25 вересня 2002), де навчаються священнослужителі Рідних Богів. Поки що діяльність рідновірської конфесії здійснюється виключно на громадських засадах завдяки самовідданій праці окремих особистостей, лідерів рідновірського руху, патріотів України.

ОРУ на ознаменування 10-ліття Незалежності України заснувало нагороду за

відродження Рідної віри — Орден Святослава Хороброго (як останнього князя-рідновіра). Цієї нагороди вже удостоєні кілька осіб, серед яких письменники, видавці, спонсори, які сприяють відродженню Рідної віри.

Світовий конгрес етнічних релігій (World congress of ethnic religions), який утворено в 1998 році (нині перейменовано на Європейський конгрес етнічних релігій), вже задекларував створення богословського язичницького факультету в одному з діючих вишів Європи, однак такі плани ще далекі до практичного здійснення. Таким чином, створення першого в Європі факультету Українського Богознавства на державному рівні буде здійснено вперше — отже, Україна матиме історичний пріоритет як країна з високим рівнем етнічної та політичної культури, спрямованої на підтримку рідного автохтонного Богознавства.

Спеціальності *богослов рідної віри* та *жрець рідної віри* мають бути внесені в Державний класифікатор професій та отримати держстандартний номер спеціальності.

1.3. Кафедри факультету Українського Богоснавства

Навчання на факультеті Українського Богознавства (фактично — автентичної теології) має гуманістичну спрямованість, що не суперечить законодавству України та міжнародним документам щодо свободи совісті та віровизнання.

З метою забезпечення професійно підготовленими священнослужителями духовних запитів тієї частини українського народу, яка сповідує рідні релігійні культури, пропонується створити кафедри, які своєю діяльністю охоплюють увесь спектр науково-богословських проблем Рідної віри та обрядово-звичаєвих знань і навичок. На початковому етапі заснування факультету Українського Богознавства пропонується створити три кафедри, а саме: кафедру загального релігієзнавства, кафедру теорії та історії Рідної віри, кафедру слов'янського обрядознавства. Кількість кафедр може бути збільшена протягом подальших років діяльності, вивчення науково-теологічних потреб суспільства та набуття досвіду.

1.3.1. Кафедра загального релігієзнавства

На кафедрі загального релігієзнавства розробляються програми нормативних навчальних дисциплін, курсів та спецкурсів, які мають розкрити проблематику циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін: академічного релігієзнавства, культурології, основи інформатики, етнології та політології природних і світових релігій (їхню специфіку, взаємодію та суперечності), безпеки життєдіяльності, типології релігій, порівняльного релігієзнавства, історії та географії релігій, філософії та психології релігій, історії церкви і церковних відносин, історії світових віровчень, логіка, українська та іноземні мови та ін.

1.3.2. Кафедра теорії та історії Рідної віри

На кафедрі теорії та історії Рідної віри розробляються програми курсів та спецкурсів, які мають розкрити проблематику фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін: історія філософії, етнорелігієзнавство (теорія та історія формування світогляду предків українського народу), порівняльне богоснавство споріднених слов'янських народів, порівняльне богоснавство індоарійських народів, вступ до спеціальності, становлення і розвиток рідного українського богоснавства, священну географію, історію тисячолітньої боротьби Рідної віри за виживання в умовах інерелігійного оточення, історію Рідної віри в ХХ ст., богословські теорії Рідної віри, вчення засновників відродження Рідної віри, сучасну богоснавчу думку, дослідження міфології, рідновірської етики та естетики, рідновірського етикету та ін.

1.3.3. Кафедра слов'янського обрядознавства

На кафедрі слов'янського обрядознавства розробляються програми курсів та спецкурсів, які мають розкрити проблематику реконструкції практичного слов'янського обрядодіяння (славлення Рідних Богів), що має спиратися на вивчення обрядового календаря, фольклорно-етнографічні відомості щодо традиційного духовно-звичаєвого та морально-етичного комплексу, психофізичні особливості українського менталітету, практики рідновірського богослужіння, практики фізичного загартування, народної медицини, народної ботаніки, етнічної екології, етнічної гігієни, обрядового співу й танцю тощо.

© Лозко Галина Сергіївна, доктор філософських наук, професор
e-mail: svaroh_7@ukr.net